

50-års jubileum i Unsetbrenna, Rendalen

I fjor var det 50-års jubileum for bureisingsgrenda i Fiskviklia i Ytre Rendalen, i år jubilerer bureiserne i Unsetbrenna lengst nord i kommunen.

Bureisingsfeltet i Unsetbrenna ble lagt ut i 1937, og i løpet av 1938 ble de 11 første bruka påbegynt. Senere kom det til to til, slik at det til sammen ble 13 bruk i feltet.

I forbindelse med jubileet var det blant annet en stor utstilling av gamle bilder, samlet i Unsetbrenna. Musea i Nord-Østerdalen sto for avfotografering av de gamle bildene, mens Alvhild Rugsveen skaffet opplysninger om dem. Gamle bilder kan fortelle mye om liv og virksomhet.

Musea i Nord-Østerdalen intervjuet i 1979 en del av de gjenlevende bureiserne og fotograferte i Unsetbrenna. Slik dokumentasjon er verdifullt materiale for ettertida, og bare i løpet av de siste ti åra har det skjedd stor forandring.

Fra Løvås, 1938, tre av veteranene ved stubbryteren, f.v.: Petter Mathisen, Peder Trondsen og Ole Rugsveen. Hesten var lånt i Simenstua fra Johannes Rugsveen. Stubbryteren var det viktigste redskapet ved sida av hakke, spade og øks. Først omkring 1955 begynte de å bryte jord med bulldozer. (39630).

De samme veteraner fotografert 50 år seinere. F.v. Ole Rugsveen, Petter Mathisen, Peder Trondsen. Foto: Østlendingen, Tore Sandberg.

Løvås, bruket til Gudlaug og Petter Mathisen, ca. 1938-1940. Løvås var et av bruka det var mest strev med å få dyrket opp. Jorda var full av sten. Men det ble gard av det, de dyrket før til 4-5 kyr pluss ungdyr her som på de andre bruka. Låvebygningen er her under oppbygging. Det var den vanlige typen med høyrom, skjule, fjøs og stall. Våningshuset er også den

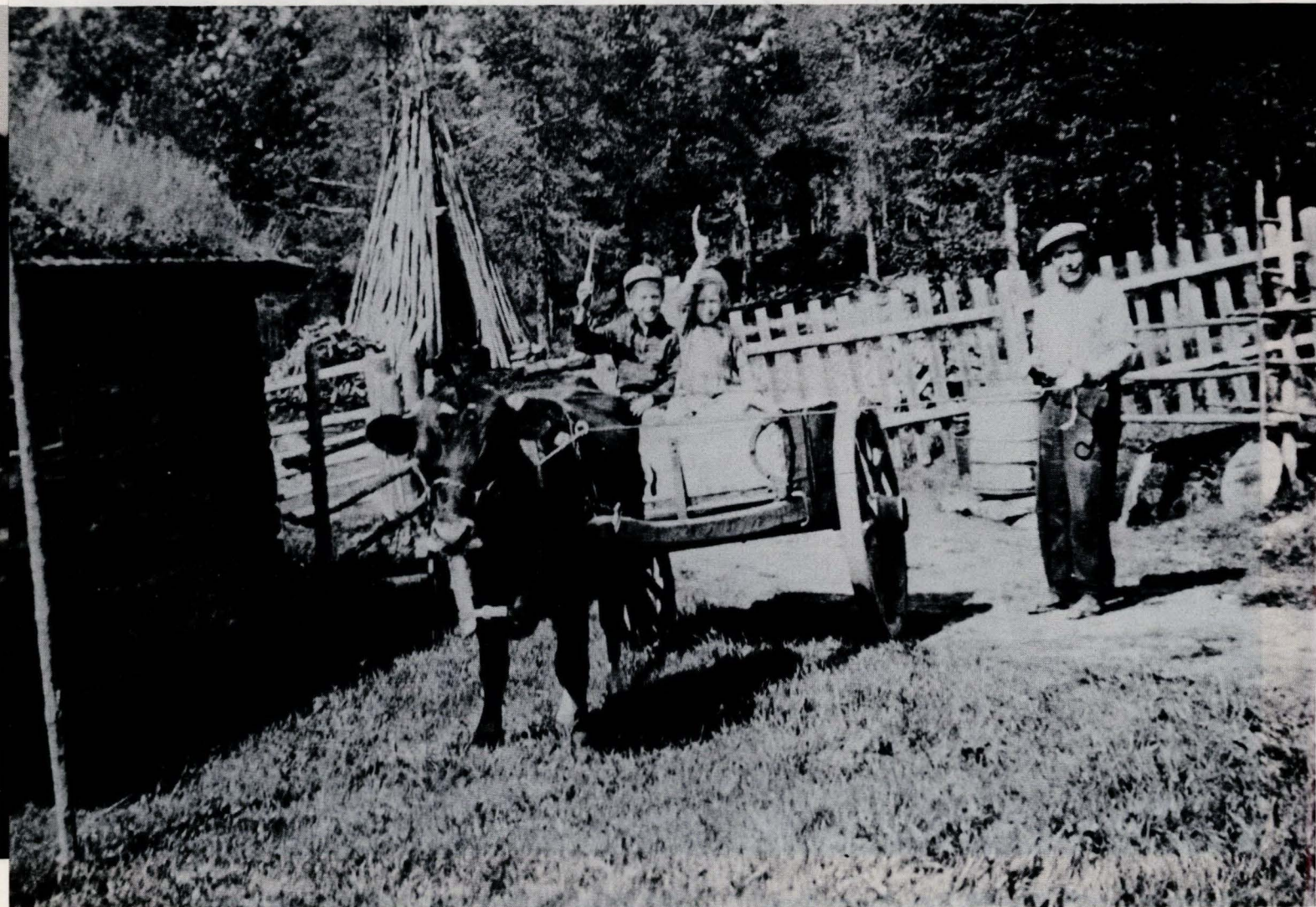
vanlige typen i 1 ½ etasje med 3 rom i første etasje, stue, soverom og kjøkken pluss spiskammer og en gang. Annen etasje ble gjort i stand etter hvert. Få hadde fått gjort noe med den så sent som 1955. En måtte ta det etter som en fikk råd. På Løvås var det en liten kjeller under kjøkkenet. (39623).

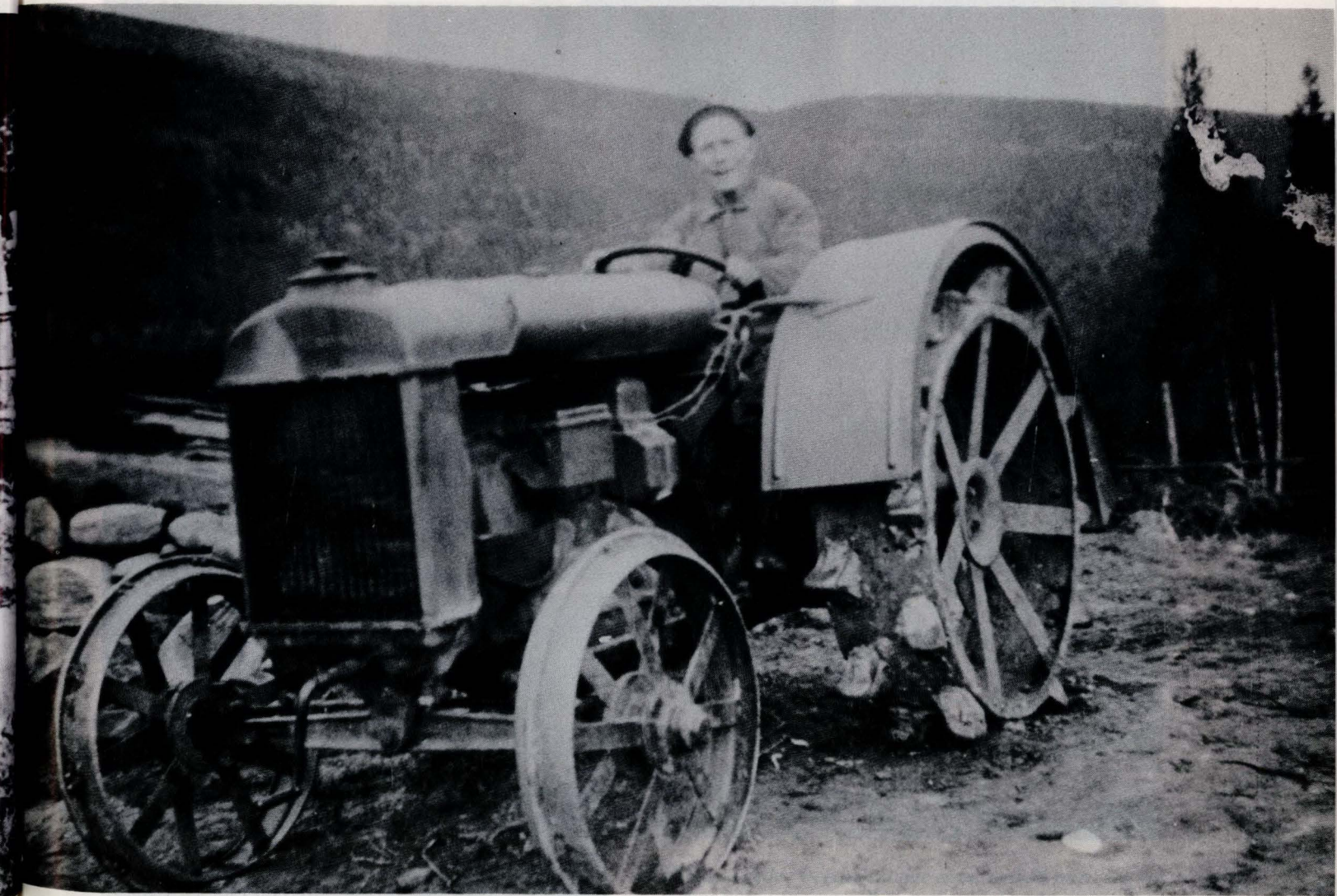
Høykjøring på Brændly, 1940-1945. Fra v.: Asbjørn Brænd, Bjørn Bakken.

På denne tida hadde en del av bureiserne fått seg hest. Til å begynne med hadde Klaus Bjørnseth og Peder Trondsen kjø-

reokse. De som ikke hadde trekkdyr leide eller lånte av naboer og på Unset. Den første traktoren i grenda hadde Peder Trondsen, en traktor med jarnhjul. På slutten av 1950-åra var det flere av bureiserne som kjøpte traktor. (39619).

Peder Trondsen med kjøreoksen. (35143).

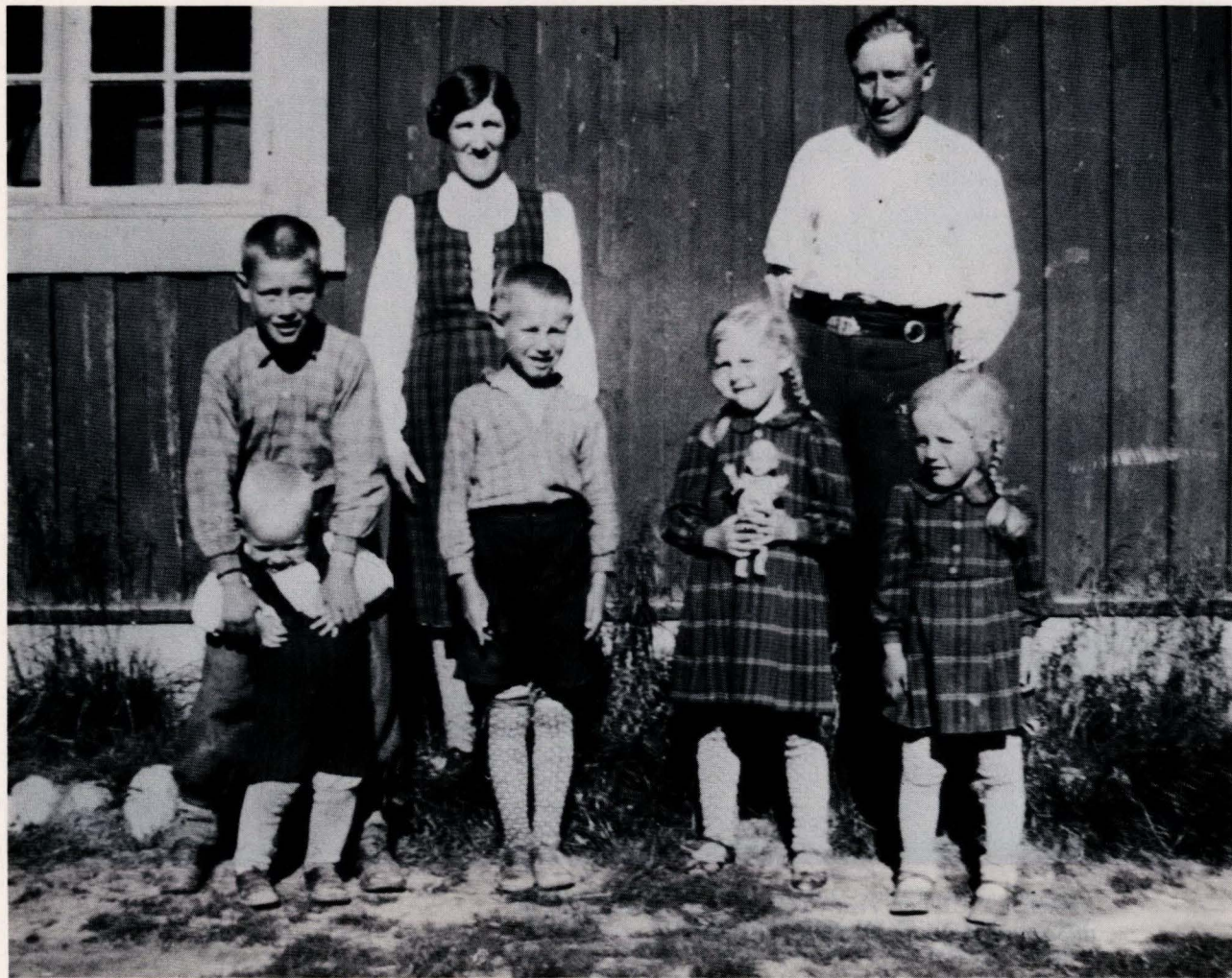
Peder Trondsen med traktoren. (35145).

Løvås. Gudlaug og Sonja Mathisen med de første dyra de hadde, ca. 1945-1948. (39628).

Selma Brænd på Brændly har tatt med seg klesvasken ut, ca. 1955-1960. Kvinnfolka hadde alt ansvar for hus, unger og krøtter. (39620).

Foran våningshuset på Kroken, 1943.
Bak: Helga og Peder Trondsen. Foran: Kjell, Per, Harald,
Randi og Mary.

Helga og Peder Trondsen hadde en barneflokk på ti. Det var
mange barn jevnt over. På et av de andre bruka var det også
ti søsken, og ellers var det vanlig med 4-6 unger. (39667).

*Kroken, 1950. Fra v.: Peder, Inge og Kjell Trondsen. På tur
til Sølendalen på tømmerkjøring. (39668).*

Torleif Nytrøen og Erling Negård, ca. 1950-1955. De fleste karene hadde skogsarbeid hele vinteren og var med i fløtinga om våren. De kunne ofte være borte heimefra flere uker i strekk. (39676).

Slåttonn på Granli, 1949. De voksne er Klaus Bjørnseth og Reidar Jensen, barna er Marie og Kåre Bjørnseth og Kjell Jensen. I bakgrunnen Lermoen, bruket til Alvild og Ole Rugsveen. Under krigen ble det dyrket litt korn, men det var grasproduksjon, å skaffe fôr til dyra, som var viktigst. De dyrket poteter til eget bruk. (39661).

2. Louise d.m. Jørgine Halvorsen.

3. Noble bor på Hjernefarmen og er sheriff i
Trempealeau County.

4. Ruth Caroline, død som barn.

På trappa foran huset til Margot og Klaus Bjørnseth, ca. 1955. Fra v.: Mary Trondsen, Per Trondsen, Margot Bjørnseth. I disse familiene var det mye sang og musikk, mye liv og moro. (39602).

Mennesket bak kameraet

Eftert Kleven var ikke noen hvem som helst. Han var både en teknisk vidunder og et menneskelig gen. Engasjerte han seg i samfunnsoppgaver. Det samme var opprørd i mange saker som før rikets første forsamlings-

Helt andre interesser enn det tekniske hadde også E. Helt. Han dyrket sine musikalske talenter, og han var lat av en kunstner. Han trakterte orgel, piano, mestret fløyten, og spilte ofte fløyte og klarinett. Alle disse instrumentene hadde han sjøl lært seg å spille på. Om dette ikke var nok, dirigerte han det lokale korlaget

k Pernille og Teodor Ole Nytrøen, ca. 1937-1938, mang ei bør måtte bæres på ryggen. Dette bildet er tatt på Myrbakken, Unset der de bodde før de begynte i Unsetbrenna. (39673).

Rugvæven. Under krigen ble det dyrket (SPN56) som en viktig grasproduksjon, å skaffe fôr til dyra, som var viktigst. De dyrket poneter til eget bruk. (39661).